

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

සමූපකාර සංවර්ධන අරමුදලේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිලිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව, සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2017 වර්ෂයේදී ආධාර වශයෙන් ලැබී තිබූ රු.772,225 ක් වූ office package පොත්වලින් මහහැරී තිබීම නිවැරදි කිරීම ලෙස රු.772,225 ක් වෙනත් වියදම් ගිණුමට ගිණුම් ගතකර තිබීම හේතුවෙන් වත්කම් හා පරිත්‍යාග රු.772,225 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2022 වර්ෂයේ ගිණුම් මගින් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ගිණුම්ගත කල යුතු නිවැරදි ගිණුම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීම සිදුකළ යුතු වීම.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ වක්‍රීය අරමුදල් ණය අයවීම රු. 200,000 ක් වර්ෂයේ ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් වක්‍රීය අරමුදල රු. 200,000 ක් අඩුවෙන් හා වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 200,000 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.	රු.200,000 ක මුදල වෙනත් ලැබීම් යටතේ ගිණුම්ගත කර ඇත. ප්‍රවර්ථන වර්ෂයේ නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	-එම -

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමුපකාර සමිති ණය	රු. 47,164,884	ශේෂ සනාථන	ශේෂ සනාථන ලබා දෙන ලෙස සමිති වෙත දැනුම් දී ඇත. මේ වන තෙක් ශේෂ සනාථන ඉදිරිපත් කර නොමැති බව.	ශේෂ සනාථන ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.
(ආ) නොපියවූ අත්තිකාරම්	45,525	ශේෂ සනාථන	මේ සම්බන්ධව තොරතුරු සොයා ගැනීමේ අපහසුතාවය මත ශේෂ සනාථන ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව.	-එම-
(ඇ) වෙනත් ජංගම වත්කම්	20,000	ශේෂ සනාථන	මේ සම්බන්ධව තොරතුරු සොයා ගැනීමේ අපහසුතාවය මත ශේෂ සනාථන ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව.	-එම-
(ඈ) ණය ලබාදීම ප්‍රභව	5,439,905	ශේෂ සනාථන	මේ සම්බන්ධව තොරතුරු සොයා ගැනීමේ අපහසුතාවය මත ශේෂ සනාථන ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව.	-එම-
(ඉ) ලැබිය යුතු දායක මුදල් ආරම්භක ශේෂ වෙනස	4,782,545	ආරම්භක ශේෂ වෙනස්වීමට අදාළ සාක්ෂි	ඇමුණුම් 2,3,4 මඟින් ලිඛිත සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරන බව.	වෙනසට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීමට ක්‍රියාකළ යුතු වීම .

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2020 අගෝස්තු 28 අංක 01/2020 දරන මුදල් චක්‍රලේඛයේ ඡේදයෙන් ඇතුළත් රෙගුලාසි 877(1) (ඇ)	28 දිනැති අරමුදලේ සමාලෝචිත වර්ෂය දරන රාජ්‍ය සඳහා වූ චක්‍රලේඛය 15.1 වනුලේඛය පරිදි අනුමැතිය ලබාගෙන ජීවිත පිටපතක් රාජ්‍ය මුදල් ජනරාල් වෙත යොමු කර නොතිබුණි.	2022 වර්ෂයේ අයවැය සඳහා නිසිපරිදි මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇති බව.	අයවැය ලේඛන සකස් කිරීමේදී වක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුගත වීමට වගබලා ගත යුතු වීම.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.68,573,375 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.137,166,920 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.68,593,545 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට දායක මුදල් ආදායම් රු.53,966,088 කින් අඩුවීම, විවිධ ආදායම් රු.2,567,289 කින් අඩුවීම හා ආයෝජන පොලී ආදායම රු.2,336,322 කින් අඩුවීම මෙන්ම, සමුපකාර උත්සව වියදම් රු.3,839,625 කින් වැඩිවීම හා සමුපකාර සමිති නභාසිටුවීමේ වියදම් රු.8,618,370 ක් වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමුපකාර සමිති ණය		
<p>(i) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට අක්‍රීය සමිති 54 කින් රු.31,287,451 ක් හා සක්‍රීය සමිති දෙකකින් රු. 3,016,480 ක්ද වශයෙන් එකතුව රු.34,303,931 ක භිභ ණය ශේෂයක් හා පොලිය රු. 8,048,998 ක් අයවීමට පැවතිණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කිසිදු වාරිකයක් හෝ පොලී මුදලක් අය වී නොතිබූ අතර එම ණය හා පොලිය වර්ෂ 9 ක සිට වර්ෂ 57 ක් දක්වා කාල පරාසයක් තුළ අය නොවී පවතින ශේෂයන් වූ අතර ඉන් සමිති 20 කට ලබාදුන් රු.8,450,900 ක් වූ ණය මුදලින් කිසිදු ණය වාරිකයක් අය වී නොතිබුණි. තවද අක්‍රීය සමිති ලෙස හඳුනාගත් සමිති 11 ක් ක්‍රියාකාරී සමිති බවට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හඳුනාගෙන තිබුණි.</p>	<p>සියළුම පළාත් සම්බන්ධීකරණය කරමින් මෙම ණය අය කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. දැනට පළාත් නිලධාරීන් හරහා මෙම ණය සම්බන්ධව විස්තරාත්මක තොරතුරු ලබා ගනිමින් ණය අයකිරීම් කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.</p>	<p>කඩිනමින් ණය අයකර ගත හැකි වන පරිදි සුදුසු ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කොට ණය මුදල් සහ පොලී මුදල් අය කර ගැනීමට ක්‍රියාකල යුතු වීම .</p>
<p>(ii) සක්‍රීය ණය ලෙස දක්වා ඇති 2012 වර්ෂයේදී සීමාසහිත කොබෙයිගනේ විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියට ලබා දී තිබූ රු.3,000,000 ක් වූ ණය මුදල වාරික 54 කින් ගෙවා නිම කල යුතුව තිබුණද එම ණය මුදලින් 2013 වර්ෂයේදී පමණක් එක් වාරිකයක් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>මෙම සමිති නිලධාරී 2021.11.30 දින කැඳවා සාකච්ඡා කරන ලද බව, තවද රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා සහ වයඹ පළාත් කොමසාරිස්වරයා මාර්ගයෙන් ද මෙම ණය අයකිරීම සම්බන්ධව සමිතිය දැනුවත් කර ඇති බව.</p>	<p>ඊවිසුම් ප්‍රකාරව ණය අයකර ගැනීමට ක්‍රියාකල යුතු වීම .</p>

(ආ) වක්‍රීය අරමුදල

(i) අරමුදලින් උතුරුමැද පළාත් සමුපකාර සංගම් සඳහා 2011 වර්ෂයේදී ලබාදුන් රු.මිලියන 20 ක ණය මුදලින්, 2018 වර්ෂයෙන් පසු කිසිදු මුදලක් අය වී නොතිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 13,226,500 ක් අයවිය යුතුව පැවතුණි.

උතුරුමැද පළාතින් පමණක් 2021.12.31 දිනට රු.5,926,500 ක හිඟ ශේෂයක් පවතින බව.

ණය ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

(ii) සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට අරමුදලින් 2011 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 152.5 ක් ලබා දී තිබූ අතර 2012 වර්ෂයේදී පමණක් රු.මිලියන 60 ක් අය වී තිබුණි. 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් අයවිය යුතු ණය ශේෂය රු.මිලියන 92.5 ක් විය.

මේ සම්බන්ධව රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයා මාර්ගයෙන් සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව දැනුවත් කර ඇති බව කෙසේ වුවද මේ සම්බන්ධව යහපත් ප්‍රතිචාරයක් දක්වා නොමැති බව.

ණය ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම .

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ජංගම වත්කම් යටතේ දක්වා තිබුණු 1997 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.2,666,000 ක් වූ සමුපකාර විදුහල් ණය හා 2012 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන රු.1,838,512 ක් වූ කාර්යසාධන අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සමුපකාර විදුහලේ ණය සම්බන්ධව විස්තර සොයා ගැනීමේ අපහසුතාවය මත නිරවුල් කිරීම් ප්‍රමාද වී ඇති බව 2021 ලබා දුන් කාර්යය සාධන අත්තිකාරම් මුදලින් රු.161,088 ක් 2021 වර්ෂයේදී නිරවුල් කර ගන්නා ලද බව හා ඉතිරි මුදල නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.

ණය ශේෂයන් අප්‍රමාදව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

(ඈ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු දායක මුදල් ශේෂය රු.174,682,949 ක් වූ අතර ඉන් රු.98,319,008ක් හා රු.30,830,583 ක් වශයෙන් එකතුව රු.129,149,591 ක් එනම් සියයට 74 ක ඉහළ ප්‍රතිශතයක් සීමාසහිත සමුපකාර අධ්‍යාපන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ සමුපකාර සමිතියෙන් හා සීමාසහිත සමුපකාර රාජ්‍ය සේවා සභා සහ සමිති දෙකෙන් අයවිය යුතුව පැවතුණි. මෙම දායක මුදල් ශේෂය තුළ සමිති 12 කින් 2015 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා කිසිදු දායක මුදලක් ලැබී නොතිබුණු ශේෂය රු.36,154,050 ක් විය.

සී/ස රාජ්‍ය සේවා සමුපකාර සමිතිය සහ සීමාසහිත අධ්‍යාපන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ සමුපකාර සමිතිය මාසිකව හිඟමුදල් ගෙවීම් කරගෙන යනු ලබන බව වානේ සමුපකාර සමිතිය, ආයතනික සභා සමුපකාර සමිතිය අක්‍රීය ගණයට පත් වී ඇති ඇති බව හා මානව සම්පත් සමුපකාර සමිතිය ඇවර කර ඇති බව අනෙකුත් සමුපකාර සමිති ඉදිරියේදී ගෙවීම් කිරීමට එකඟ වී ඇති බව.

ලැබිය යුතු ශේෂයන් අප්‍රමාදව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 1974 ජනවාරි 10 දිනැති අංක 93/5 දරන ගැසට් පත්රය මඟින් පළ කරන ලද සමුපකාර රීතීන්හි 43 වගන්තිය ප්‍රකාර සෑම ලියාපදිංචි සමුපකාර සමිතියක්ම තම වාර්ෂික ශුද්ධ ලාභයෙන් කොටසක් ආයතන මුදල් වශයෙන් සමුපකාර අරමුදලට ගෙවිය යුතු බවත්, සමුපකාර අරමුදලෙහි මුදල් යෙදවිය හැකි කාර්යයන් ලෙස සමුපකාර අධ්‍යාපනය, ව්‍යාප්ති හා ප්‍රචාරක වැඩ, සමුපකාර සමිතිවල කළමනාකරණ කාර්යක්ෂමතා දියුණු කිරීම හා සමුපකාර සමිතිවලට උපකාර කිරීම දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අරමුදල සඳහා සමුපකාර සමිතිවල ආයතන වශයෙන් රු.71,746,714 ක් වූ අතර මුළු වියදම රු.18,185,959 ක් විය. මෙම වියදමින් ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ උපදේශකවරුන් බඳවා ගැනීම සඳහා රු.5,000,000 ක් ගෙවා තිබුණු අතර එය සමුපකාර සමිති නභා සිටුවීම සඳහා ලබාදෙන ආයතන වශයෙන් කුමක් ද යන්න විගණනයට පැහැදිලි නොවුණි.</p>	<p>ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ තෝරාගත් විශේෂඥයින් කණ්ඩායමක් සම්බන්ධ කර ගැනීමේදී ඔවුන්ට ක්ෂේත්‍රයට යාමේදී අවශ්‍ය වන ප්‍රවාහනය, නවාතැන් පහසුකම් හා ආහාරපාන ලබා දීම වෙනුවෙන්ද, නිෂ්පාදන සමුපකාර සමිති සඳහා යම් අවස්ථාවක වැය දැරීම අවශ්‍ය වුව හොත් ඒ සඳහා ආධාර ලබා දීම සඳහා ද යොදවා ගෙන ඇති බව.</p>	<p>ගැසට් පත්‍රයට අනුව කටයුතු කිරීමට වගබලා ගත යුතු වීම.</p>
<p>(ආ) 2021 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන 100 ක් ලබා ගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණ ද පසුව එය මූල්‍ය ප්‍රකාශන 69 ක් ලෙස සංශෝධනය කර තිබුණු අතර සමිති 39 කින් ඉකුත් වර්ෂ වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන ද ඇතුළත්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන 55 ක් පමණක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>2021 සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මඟින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 69 ක් ලබාගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණද මූල්‍ය ප්‍රකාශණ 55ක් පමණක් ලැබී ඇති බව.</p>	<p>වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට වගබලා ගත යුතු වීම.</p>
<p>(ඇ) 1983 අංක 32 දරන සමුපකාර සමිති (සංශෝධන) පනතේ 43 අ (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව සමිතියේ කටයුතු වලට අදාල ගිණුම් හා සංඛ්‍යා පිළිබඳ වාර්ෂික ප්‍රකාශයක් සෑම ලියාපදිංචි කළ සමිතියක් විසින්ම සකස් කරනු ලැබිය යුතු අතර ඒ ගිණුම් ප්‍රකාශන එය අදාල වන මුදල් වර්ෂය අවසන් වී මාස තුනක් ඇතුළත රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත හෝ ඔහු විසින් බලය දෙන ලද වෙනත්</p>	<p>2020 සහ 2021 වර්ෂවල රටේ උද්ගත වූ කොරෝනා වෛරස් තත්ත්වය සමග රට වසා දැමීම සහ සමිති වැඩ නොකිරීම යන කරුණු මත මූල්‍ය ප්‍රකාශණ ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදයක් සිදුවී ඇති බව.</p>	<p>සමුපකාර සමිති පනත ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන ලබාගැනීමට ක්‍රියාකල යුතු වීම.</p>

තැනැත්තකු වෙත හෝ ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සමුපකාර සමිති 36 කින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 60 ක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. ඒ අනුව සමිති 02 ක් 2017 වර්ෂයට ද සමිති 8 ක් 2018 වර්ෂයට ද සමිති 14 ක් 2019 වර්ෂය ද සමිති 36 ක් 2020 වර්ෂයට ද මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- (ඇ) 2021 වර්ෂයේ විගණන සැලැස්මට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන 114 ක් විගණනය කිරීමට සැලැස්ම කර තිබුණ ද 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට විගණනය අවසන් කර විගණන වාර්තා නිකුත් කර තිබුණේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 43 ක පමණි. නිකුත් කර තිබුණු විගණන වාර්තා 43 න් 24 ක් ඉකුත් වර්ෂවලට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විය. ඒ අනුව ඉදිරිපත් කර තිබුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශන 55 න් මූල්‍ය ප්‍රකාශන 36 ක විගණන කටයුතු අවසන් කර විගණන වාර්තා මුදා හැර නොතිබුණි. තවද, එක් සමිතියක් විගණනය සඳහා ලබාදෙන සාමාන්‍ය කාලය දින 05 ක සිට දින 30 ක් අතර කාලපරාසයක් වුවද, විගණනය පැවරූ දින සිට විගණන වාර්තා මුදා හැරීම සඳහා දින 42 ක සිට දින 436 ක් අතර කාලයක් ගත වී තිබුණි.
- සමිති 12 ක් හැර අනෙකුත් විගණන සැලැස්මට අනුව සමිති වලට අදාළව විගණන කාර්යයන් ඉටු කිරීමට වාර්තා මුදාහැර ඇති බව. විගණන සැලැස්මට අනුව වගබලා ගත යුතු වීම.